

Kindert Torah

Acharei Mos

בס"ד

The Best Boss

"Dov, I heard that you are looking for a job."

"That is correct, Rabbi Seigel."

"I saw an ad in the newspaper about a job opening in your field. I cut it out for you. Here it is."

"Thank you so much, Rabbi Seigel. You are really a caring person. Maybe you can help me with something else."

"I'll try Dov."

"I had a very bad experience with my last boss. He promised to pay my wages on time, and to add bonuses. In the end, he did not pay any bonuses, and the wages were very late. He still owes me money."

"I'm so sorry to hear that Dov."

"What can I do to prevent that from happening again, Rabbi?"

"Dov, you have to check out your employer very carefully before going to work for him. If you have any suspicions about his honesty, you are permitted to ask employees, friends, and neighbors about him. Just make sure that you follow the halachos in Sefer Chofetz Chaim (Hilchos Rechilus, Chapter 9)."

"Thank you Rabbi Seigel. It's too bad that there are bosses like that."

"I know one boss who will never cheat an employee. He always pays every penny that is earned. However, you have to be on your toes. He will penalize for every mistake."

"He sounds like a fair and honest person. Who is he? I would like to work for him."

"He is none other than The Holy One Blessed Be He. And you are working for Him. We are all working for Him."

"Rabbi, you always find a way to work Hashem into every conversation."

"Actually, it is a verse in this week's parsha. Hashem tells Moshe to speak to the Bnei Yisrael and say to them, 'I am Hashem Elokeichem' (Vayikra 18:2). These are two separate names of the Almighty: Hashem and Elokeichem."

"Why does the Torah use both names, Rabbi?"

"Rashi and the Sifsei Chachomim explain, Dov. Hashem is His Merciful Name. He is The Faithful One, who will pay good rewards to those who keep His mitzvos. Elokim is the Name of Judgement. He will judge our sins and extract punishment."

"He really is fair."

"100%."

Kinderlach . . .

We are all working for the World's Best Boss. No one is fairer. No one is more reliable. And no one is more generous than Hashem. You are earning a great sechar (reward) for every mitzvah that you do. Don't worry about anything. He will pay you in full. However, He is also a demanding Boss. If you do not fulfill your job duties, He will not overlook it. There is a price to be paid. Keep working, kinderlach. You're sure to get your reward.

Five on a Bench

"How is the bench holding up?"

"Fine."

"Are you sure it can take the weight of five men sitting on it?"

"For a short time. It can last about two hours under these conditions."

At that moment, Mr. Balbassar walks into the room. He is very heavy. He walks up to the bench and leans heavily on the five men sitting on it. The bench strains, cracks, and finally breaks.

"Is everybody okay?"

"Yes, everybody but the bench. It is irreparable. Someone is going to have to pay for it."

"I think Mr. Balbassar should pay. The bench was fine until he came along. We would have gotten up within two hours. His added weight both prevented us from getting up and caused it to break

much sooner than that."

"My dear friends," said Mr. Balbassar. "If I sat down on that bench alone it would not have broken. Our combined weight broke it. You are just as guilty as I am."

The question is:

Who pays for the bench and why?

The answer is:

The Gemora (Bava Kamma 10b) presents this case. The Rambam (Hilchos Chovel U'Mazik 6:15) rules that Mr. Balbassar must pay. Although the bench would have broken in two hours anyway, he caused it to collapse much sooner. Their claim that they would have gotten up had he not sat on them is valid. However, if they all sat down at the same time, they must divide the payment amongst all of them.

This puzzle and answer is for learning and discussion purposes only. Do not rely upon it for psak halacha! Consult a Rav to determine the correct halachic ruling.

Body and Soul

Do not eat meat and milk. Do not eat non-kosher animals. Do not wear shaatnez (mixtures of linen and wool). Purify yourselves with the Parah Adumah (Red Cow). Do we understand these mitzvos? Hardly. They are described in the Torah as *chukim*. Other mitzvos make more sense to us. Do not steal, do not murder, do not take revenge, pay for damages that you caused. These mitzvos are called *mishpatim*. Hashem instructs us to guard both types of mitzvos. "And you shall guard my *chukim* and my *mishpatim*. You shall carry them out and live by them. I am Hashem." (Vayikra 18:5).

The Malbim illuminates the relationship between these two types of mitzvos. A person is composed of a body and a soul. The secrets of the soul are very deep and hidden from us. The *chukim* are mitzvos that we do not understand. They are given to us to purify and perfect our souls in a manner that we do not fully understand. The *mishpatim*, on the other hand, relate to the body. These common sense laws allow us to live together. The verse instructs us to guard both types of mitzvos. We perform the *chukim* with our bodies. Thus, the body helps to perfect the soul and prepare it for eternal life. Similarly, the main observance of the *mishpatim* is with the *seichel* (intelligence). The soul works to understand these laws, whose observance will protect the body. And so, the two halves of the person help each other to live. This is the meaning of the verse, "You shall carry them out and live by them." Two lives – the physical life in this world, and the spiritual life in the next world. When the person sheds the external garb of his body, he then lives the true eternal life of the world to come.

Kinderlach . . .

The mitzvos were given to us for life. Performing them gives us life. Both in this world, and the next. We do not understand some mitzvos. They give us no less life than the ones that we do understand. Don't ever think that you lose anything by performing a mitzvah. You only gain. Life itself.

ההגדת לבנד

פרשת אחרי מות

כל פרוטה שהעובד הרוויח. אך על העובד גם להקפיד מאוד: הוא מעניש על כל טעות."

"הוא נשמע כאדם הוגן מאוד. מי הוא? הייתי רוצה לעבוד אצלו."
"אין הוא אלא הקדוש ברוך הוא. ואתה כבר עובד אצלו. כולנו עובדים אצלו."

"הרב, אתה תמיד מצליח להכניס את עניין עבודת ה' לכל שיחה."
"האמת היא שזהו פסוק מפרשת השבוע. ה' אומר למשה לדבר על בני ישראל ולומר להם 'אני ה' אלוקיכם' (ויקרא י"ח, ב'). אלה שני שמות נפרדים של הקב"ה: ה' ואלוקיכם."
"מדוע משתמשת התורה בשתייהן?"

"רש"י ושפתי חכמים מסבירים שה' הוא מידת הרחמים. הוא הנאמן, המשלם שכר טוב לשומרי מצוותיו. אלוקים הוא מידת הדין. הוא ידון אותנו על חטאנו ויעניש."
"הוא באמת הוגן מאוד."
"100%."

ילדים יקרים...

אנו עובדים אצל הבוס הטוב ביותר בעולם. אין הוגן ממנו, אין נאמן ממנו, ואין נדיב ממנו. כל אחד מקבל שכר רב על כל מצווה שהוא עושה, ואין הוא צריך לדאוג על שום דבר. ה' ישלם לנו שכר מלא. אך, הוא גם דורש מאתנו: עלינו למלא את תפקידנו, והוא לא יוותר על כך. לכל דבר יש תמורה. המשיכו לעמול, ילדים יקרים, ושכרם יהיה מובטח.

גוף ונשמה

לא לאכול בשר בחלב. לא לאכול בהמות טמאות. לא ללבוש שעטני. להיטרה עם אפר פרה אדומה. האם אנו מבינים מצוות אלה? קשה לומר שכן. הן מכונות בתורה "חוקים". יש מצוות אחרות שנראות לנו הגיוניות יותר: לא לגנוב, לא לרצוח, לא להתנקם, לשלם על נזקים שגורמים. מצוות אלה מכונות "משפטים" - "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם, אני ה'" (ויקרא י"ח, ה').

המלבי"ם מאיר את היחס שבין שני סוגים אלה של מצוות. האדם מורכב מגוף ונשמה. סודות הנשמה עמוקים מאוד ונסתרים מאיתנו. החוקים הם המצוות שאיננו מבינים. הם ניתנו לנו כדי שנטהר את נשמותינו ונגיע לשלמות, בצורה שאיננו מבינים לגמרי. אבל המשפטים קשורים לגוף: אלה הוראות הגיוניות שמאפשרות לנו לחיות זה עם זה. הפסוק מורה לנו לקיים את שני סוגי המצוות. אנו מקיימים את החוקים באמצעות גופנו, וכך הגוף מסייע לנשמה להגיע לשלמות ומכין אותה לחיי נצח. בדומה לכך, עיקר קיום המשפטים הוא בשכל. הנשמה טורחת להבין הוראות אלה, ששמירתן מגינה על הגוף. וכך, שני חצאי האדם מסייעים זה לזה להתקיים. זהו פירוש הפסוק "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם". מדובר בשני חיים - חיי הגוף בעולם הזה, והחיים הרוחניים בעולם הבא. כאשר האדם מסיר את הלבוש החיצוני - את גופו - הוא זוכה לחיות את חיי הנצח בעולם הבא.

ילדים יקרים...

המצוות ניתנו לנו כדי שנחיה. קיומן מעניק לנו חיים, הן בעולם הזה והן בעולם הבא. איננו מבינים את כל המצוות, אך גם אלה שאיננו מבינים מעניקים לנו חיים באותה מידה כמו אלה שאנחנו כן יכולים לתפוס בשכלנו. אל לנו לחשוב שאנו מפסידים משהו כשאנחנו מקיימים מצווה. אנחנו רק מרוויחים: מרוויחים את החיים עצמם.

חמישה על ספסל אחד

"האם הספסל מחזיק מעמד?"

"כן, בסדר גמור."

"האם אתה בטוח שהספסל יכול לשאת את משקלם של חמישה אנשים?"

"למשך זמן קצר - כן. הוא יכול להחזיק מעמד בערך שעתיים בתנאים כאלה."

באותו רגע, מגיע מר בעל-בשר לחדר. הוא שמן מאוד. הוא ניגש לספסל ונשען בכבוד על חמשת האנשים היושבים עליו. הספסל חורק ולבסוף נשבר.

"כולם בסדר?"

"כן, כולם חוץ מהספסל. אי אפשר לתקן אותו. מישהו יצטרך לשלם את תמורתו."

"אני חושב שעל מר בעל-בשר לשלם. הספסל היה בסדר עד שהוא הגיע. אנחנו היינו קמים תוך שעתיים. תוספת משקלו גם מנעה מאיתנו מלקום, וגם גרמה לו להישבר הרבה לפני שעברו שעתיים."

"חברי היקרים, אומר מר בעל בשר, "אם הייתי יושב על הספסל לבד, הוא לא היה נשבר. המשקל המשותף של כולנו שבר אותו. אתם אשמים בדיוק כמוני."

השאלה היא:

מי משלם עבור הספסל ומדוע?

והתשובה היא:

הגמרא (בבא קמא דף י' ע"ב) מציגה מקרה זה. הרמב"ם (הלכות חובל ומזיק ו', ט"ו) פוסק שעל מר בעל-בשר לשלם. על אף שהספסל היה נשבר תוך שעתיים ממילא, הוא גרם לו להתפרק הרבה לפני כן. טענתם שהם היו קמים אם לא היה נשען עליהם היא טענה צודקת. אך אם כולם התיישבו שם באותו זמן, עליהם לחלק את התשלום בין כולם.

חידות אלה והתשובות עליהן הן לצורך לימוד ודיון בלבד. אין לסמוך עליהם למעשה. יש להפנות את השאלה לרב כדי לקבל ממנו את הפסק הנכון.

הבוס הטוב ביותר

"דוב, שמעתי שאתה מחפש עבודה."

"נכון, הרב סיגל."

"ראיתי מודעה בעיתון על עבודה בתחום שלך. גזרתי אותה - הנה היא."

"תודה רבה לך, הרב סיגל. אני רואה שאיכפת לך מאחרים. אולי תוכל לעזור לי במשהו."

"אנסה, דב."

"היה לי מקרה מאוד לא נעים עם הבוס האחרון שלי. הוא הבטיח את משכורתך בזמן, ולהוסיף אפילו ובסוף, הוא לא שילם שום בונוסים, הגיעה באיחור רב. והוא עדיין חייב לי "אני מצטער לשמוע זאת, דב."

"איך אוכל למנוע מזה לקרות שוב?"

"דב, עליך לברר על המעסיק שלך בקפדנות לפני שאתה מסכים לעבוד אצלו. אם יש לך חשדות על ישרו, מותר לך לשאול עובדים אחרים, חברים ושכנים עליו. אבל עליך להקפיד על הלכות ספר 'חפץ חיים' (הלכות רכילות, פרק ט')."

"תודה לך, כבוד הרב. חבל שאין בוסיים כמוך."

"אני מכיר בוס אחד שאף פעם לא ירמה עובד. הוא תמיד משלם

שלם לי
בנוס.
והמשכורת
כסף."

הוא עדיין חייב לי